

تۆپ باران و تۆپى وەرزىش

عومەر جەلال

omerjelal@yahoo.com

ھەرگىز ئەو ساتانەمان ياد ناچىتتەو ھە مىندان بويىن خوازىار بويىن تۆپىكى لاسىتىكى وەرزىشەمان ھە بووايە ناچار بۇ ئەو ھە وەرزىشەمان بىكەين ئىدى پارچە تەنەكە يەك بووايە يان تۆپە ئىك پەت تەنیا بۇ ئەو ھە بتوانىن گەمە تۆپانى پى بىكەين ، ئەو ساتتەو تۆپ بوو ئەفسانە يەك ئەتەك گەورە بوونماندا گەورە بوو. تا ئىرە رۇحىيە تىھكى وەرزىش پىنە ديارە ، وەلى پاش كەمىك گەورە بوون و بوونى سەردەمى بە عسىزم گۆيىستى تۆپە دوور ھاوئىژەكانى بە عس بووين ئە بەرزايىيەكانەو گوند و شاخەكانىان دەسوتان و زىيانىكى گەورە دەدا ئە ناوچە كوردىيەكان ئىدى تۆپ ناوئىتە بوو ئە ھزرى تاكى كوردىدا چ تۆپى وەرزىش بىت يان تۆپى رژیە ئىدى تۆپ قىزەوون بوو ئە لامان ، ھەرچەندە ئە كۆلتوورى كوردىدا وا باو بوو ھە ناوئىدەنرا تۆپ ، ئىستاشى ئەتەك دا بىت ھەر پىنى دەوترىت تۆپ بۇ وئىنە ئە رۇژنامە و تى قىھەكاندا بە تۆپباران ناوئەدە دەكرىت .

ھەتا دەسلەتتى بە عسىزم ما بوو ئە كوردستاندا ترسى ناوچە نىزىكەكانى ھەك (چەمچەمال و كفىرى) ئە ژىر ھەرەشە تۆپە دوور ھاوئىژەكانى ناو مۇنگەكانى بە عس بوو . كەم جار ھە بوو ھىزىنى قوربانىھەكان و پاشماو ھە ئەنئەلەكان ئە لايەن بەرزايىيەكانى (بانى مەقان) ھە تووشى زىيانى مادى و گىيانى ئە بووئىتتەو ، خوش بەختانە پاش نەمانى بە عسىزم ئەو نازارە ئەما ، وەلى كىشەكە ئەو دەدايە پاش ماوئىھەك ئەمە بوو ئە لايەن ھىزەكانى ئىرانەو بەمەبەستى ئە ناوئىدەنى ھىزەكانى (پژاك) چەندىن گوندى نىزىكى سەر سنوورەكان زىيانى مادىيان بەركەوتو ئەمە ئە كاتىكدايەك ئە زۆرىنەى گوندەكان ئە ترسى ئەو تۆپ بارانە ناچار گوندەكانىان بە جى ھىشت كە چى زۆر بە سادەيى تىپەر بوو بە سەر لاشەى دەسلەتتى كوردىدا ئەمە ئە كاتىكدايە ھەنووكە پاشماو ھە ترسى ئەو تۆپبارانە ھەر ماو ھە چى دىسانەو بەمەبەستى ئە ناوئىدەنى ھىزەكانى (پ.ك.ك.) دىسانەو رژیە توركىيا ھەر ھەك پىشەى قىزەوونى خۇى چەند گوندىكى نىزىكى دەوئەك و ئانىشىكى تۆپباران كورد و ھىزىكى نىزىكى ئە سەر سنوور كۆكردووتتەو كە چى دەبىنن و دەبىستىن ئە ھەموو راگەياندەنە ھەرەبىيەكانەو بە گەرمى و ھەوا ئىكى سەرتايى باسى دەكەن كە چى راگەياندەنە كوردىيەكان زۆر بە سانايى باسى ئىو دەكەن كە ئەمە خۇى ئە خۇيدا دەست بىردنە بۇ پىرۇزىيەكانى خاكى كوردستان (ھەرچەندە پىرۇزىيەكانى نىشتەمان دەمىكە گەمەى پى دەكرىت چ ئە لايەن دەسلەتتى كوردىيەو بۇ دا بەش كوردن و قۇرخ كوردنى بۇ ئەندامى ھىزەكانىان ئە لايەن وولاتانى دىھەو)

ئەو ناكرىت ئەو ئە ياد خۇمان بەرىنەو كە شەقامى كوردى ئە خەوئىكى قوندا دەژى و بىدەنگى شەقامى كوردى زۆر سستە ئە كاتىكدا ئەوئەندەى رەخنە ئە سىستى دەسلەتتى كوردى دەكرىت و خۇپىشانان دەكرىت نىو ھىندە خۇپىشانان بۇ تۆپباران كوردنى توركىيا و ئىران ناكرىت ھەرچەندە كىشەك ئە لايەن دوو ھىزى رۇژەلات و باكورى كوردستانەو درووست بوو ، بەلام ئەو دەبىنن زۆر بە سادەبىيەو دەسلەتتى كوردى چ رۇئى سەرەك كۇمار چ وەزىرى دەروەى عىراق كە ھەردوو كوردن و رۇژانىك بوو ھەماھەنگى و ھاوكارى ھىزەكانى رۇژەلات و باكورى كوردستانىان كوردوو كە چى ئىمرو بە ھۇى عىراقچىيەتتەو بىدەنگ بوونەو كە ئە دەسلەتتىاندا بوو بە شىوازى جۇرا و جۇر يارمەتى ئەم ھىزبانە بىدەن و چىدى ئە ھىلن خاكى كوردستان ئە لايەن ئىران و توركىيا تۆپباران بكرىت و كارى دەست پىشخەر بىكەن بۇ بىدەنگ كوردنى ئەم كىشەى .

ھەنووكە دۇخى كوردستان زۆر ھەستىيارە و پىرسى كەركوك ئە دۇراندن داىە ، ئەوئەندەى توركىيا مەبەستى ئەوتى كەركوك نىو ھىندە مەبەستى ئە ناوئىدەنى (پ.ك.ك.) نىيە ، ئەوئەى ئە دەسلەتتى كوردى دەبىنرىت ئە دەبوو بەو شىوازە پشەتيان ئە (پ.ك.ك.) و (پژاك) بىكردايە چوئەك ئەو شاخە بلندانەى ھەك قەندىل جىگەى ئەو ھىزبانە بىت باشتە ھەك ئە (ئەنساو و قاعىد) كە زىيانىكى زۇريان ئە كۇمەلگەى كوردىدا ، ھەنووكە دۇخى (پ.ك.ك.) ھەك و دۇخى كوردستانە پىش دا بەش بوونى بۇ چوار پارچە ئە لايەك (بەشار ئەسەد) سى سوورىا دەچىتتە توركىيا پشەتكىرى خۇى بۇ ئىدانى (پ.ك.ك.) دەكات و ئىران ھاوكارى توركىيا دەكات و ئەو لاشەو جىگەرەكەى تائەبانى (ھاشى) دەچىتتە توركىيا و (پ.ك.ك.) ھە ھىزى تىرۇرىستى دادەنىت كە ئە دەبوو ئەو پۇئىنكارىيە بىكات . واتە پەكەكە ئە ھەر چوار و لاتەكە وە گەمارۇ دراو ھە توركىيا و سوورىا

وئیران عیراق، تائه بانیش به ئاشکرا ده ئییت له کۆئمان بینه وه خاکی عیراق به جی بهیلن ئه مه له کاتی کدایه که له راگه یاندنه جیهانییه کانه وه ئه وه ندهی گرتگی به کیشهی کورد و تورکیا ده دریت نیو هیئنده باسی ئه و دوخه ترسناکهی عیراق نا کریت له تیرو ره وه تاده گاته گه نده ئی و شکستی سیستمی ده سه لات.

نا کریت ئه وه له یاد بکه یین که ئه مرۆ هاو لاتییه کی زۆر نیگه ران له ده سه ئاتی کوردی و چیدی توانای چاوه روانی چاکسازی ئه م ده سه لاتیه یان نه ماوه، بۆ وینه گه نجیکی هاورییم پیی و وتم (چه ند به خته وه ره ده ییم تورکیا بیته کوردستانه وه ئیدی به ساده یی ده توانم بچمه تورکیا وه کیشهی پاسپۆرت و ریگای قاچاخم نامینییت) ئه مه هیما یه که بۆ ئه وهی نه ک هه ر گه نه که کانه مان به ئکو زۆریک له تاکی کوردی وه پرسن له سیستمی ده سه لاتی کوردی و بیده نگبوونی له گه مه کردن به خاکی کوردستان و خه وتن له سه ر ته رمی مادهی (140) و باویشکدان به رانه بهر تورکیا و ئیران له تۆپیارا نکردنی جه سته ی سوتماکی خاکی کوردستان له و ئیرا نکرده وه بۆ داگیر کرن .